

## Rödakorsdialogen 2025-02-08

Station: Humanitära konsekvenser av klimatförändringar

### Sammanfattning

**Nuläget** visar att vissa kretsar redan vidtar åtgärder för att minska sin klimat- och miljöpåverkan, främst genom secondhand-verksamhet, källsortering och samåkning. Några har genomfört klimatriskanalyser och har hållbarhetsambassadörer inom regionen. Viss kunskap och medvetenhet om klimatfrågor finns, men ofta saknas spetskompetens, tid, engagemang och resurser att göra mer.

Bland **utmaningarna** framgår att kostnader och logistik ofta hindrar kretsarna från att agera hållbart. Det finns osäkerhet kring klimatförändringarnas påverkan på lokala kriser och många känner sig otillräckliga i sin kunskap och roll. Engagemang och tid är bristvaror och frågan upplevs ibland som abstrakt eller icke-akut. Kretsarna behöver också bättre stöd för att bedriva opinionsbildning och samverkan med kommunen.

**Behov och eventuella lösningar** som lyftes inkluderar en guide för minskad klimatpåverkan, bättre integrering av klimatrisker i beredskapsplaner samt ökad samverkan med miljöorganisationer och myndigheter. Det finns även behov av utbildning och inspiration för att öka engagemanget och förståelsen för klimatfrågornas lokala konsekvenser.

**Dagens inspel kan sammanfattas i följande rekommendationer/möjligheter (mina egna är markerade rosa och tidigare idéer som har diskuterats är blåa):**

1. Minskad klimat- och miljöpåverkan
  - a. Lansera guiden för minskad klimatpåverkan med praktiska steg som även lyftes under diskussioner, såsom att säkerställa energieffektivitet i verksamheter t.ex. LED-belysning och införandet av vegetarisk policy.
  - b. Skapa en guide i klimatanpassning.
  - c. Genomföra en livscykelanalys av textihanteringen, se över riktlinjer och utforska möjligheter kring kompensation för textilavfall.
  - d. Förbereda möteshandlingar i pappers- och färgsnåla format.
2. Verksamhet
  - a. Klimatanpassning är en fråga vi kan ta ledartröjan inom.
  - b. Ta ner den planerade klimatriskanalysen på regional nivå, utöver nationell inramning. Tar något längre tid men det är det värt.
  - c. Visualisera framtida klimathot på ett sätt som gör riskerna konkreta och begripliga för allmänheten.
  - d. Ta del av och använd kommunernas risk- och sårbarhetsanalyser i det lokala krisberedskapsarbetet.
  - e. Integrera klimatrelaterade risker i verksamhet, snarare än skapa nya separata verksamheter.

- f. Utveckla en intern klimatfond där kretsar kan ansöka om ekonomiskt stöd för klimatanpassningsprojekt eller minskad klimatpåverkan. Denna kan delvis/helt finansieras genom företagssamarbeten.

### 3. Opinionsbildning och samverkan

- a. Säkerställ att budskapsplattformen inkluderar underlag för insändare och debattartiklar.
- b. Använd nya insikter från klimatriskanalysen för att utmärka och stärka vår opinionsbildning, såväl nationellt som lokalt.
- c. Erbjud utbildning i opinionsbildning för att stärka kretsarnas förmåga att påverka lokalt och nationellt.
- d. Öka samverkan med miljöorganisationer, myndigheter och fler.
- e. Ta fram en lista över potentiella samverkansaktörer på lokal och regional nivå.
- f. Öppna upp andra delen av hållbarhetsutbildningen för allmänheten för att öka kunskapshöjning, engagemang och rekryteringsmöjligheter. Går att även ta in extern föreläsare för ytterligare dragplåster.
- g. Anordna inspirationsmöten tillsammans med andra aktörer för att dela erfarenheter och stärka samverkan.
- h. Dokumentera (fotografera eller filma) goda exempel och dela på sociala medier för att inspirera fler att engagera sig.
- i. Tydliggör och kommunicera hur klimatförändringar påverkar alla, inte bara de mest utsatta, för att göra frågan mer relevant.
- j. Kommunicera att vi inte tar emot vissa donationer för att markera organisationens klimatansvar.
- k. Lansera en klimatkampanj lik DanChurch "[Climate responsibility for the past, the present and the future](#)", vilket kan göras som del i att aktivera kretsarna i klimatfrågorna.
- l. Arrangera lokala initiativ i samband med rörelsens globala kampanj [Heat Action Day](#) den 2 juni för att höja allmänhetens (och ev sin egen) kunskap kring värmerelaterade risker och enkla sätt att minska dem.
- m. Översätta [WWAs guide för journalister](#) till svenska, som sammanfattar det aktuella kunskapsläget kring klimatförändringars påverkan på individuella extremväder. Den i sig eller en förenklad kretsguide baserad på den kan utgöra stöd i utmaningen att veta vad vi kan säga när attributionsstudier inte har genomförts på individuella händelsen. Detta kan också hjälpa vår positionering i debatten, då kollegor har bekräftat att vi skulle få sätta SRK-loggan på svenska översättningen.

### 4. Kunskapshöjning och erfarenhetsutbyte

- a. Samla och kommunicera goda exempel bland kretsarna. Detta kan även göras genom att arrangera ett särskilt forum, likt det årliga BOCA-forumet som planeras, för erfarenhetsutbyte mellan kretsar.
- b. Skapa ett digitalt klimatkompetensnätverk inom organisationen där frivilliga med klimatintresse och expertis kan dela erfarenheter och stötta varandra. Kan ev organiseras av hållbarhetsambassadörerna.
- c. Inför en certifiering för kretsar som arbetar aktivt med klimatfrågor som ett sätt att premiera insatser och motivera fler att delta.

### 5. Resurser och organisering

- Säkerställ att hållbarhetsutbildning och annat kretsnära arbete synkas med BOCA för att minska belastningen på kretsarna.

Använd hållbarhetsambassadörer och tjänstepersoner som stöd för kretsarna, där kunskap saknas och entusiasmering krävs. Marknadsför hållbarhetsambassadörerna med kontaktinformation på Rednet för att sprida ordet och göra dem mer tillgängliga för kretsar.

## Nuläge

### Frågor ställda

- Vad gör kretsarna idag inom fokusområdet?
- Hur ser kunskapen och medvetenheten ut kring klimatrelaterade risker inom kretsarna?

### Minskad klimat- och miljöpåverkan

- Använder ej plast, källsorterar.
- Fokus på secondhand kring detta fokusområde.
- Sorterar textil, papper, plast, brännbart, metall, glas och keramik.
- Sorterar i butikerna, tackar nej till vissa gåvor, byter med andra butiker.
- Samåker.

### Verksamhet

- Något förberedda.
- Några kretsar har gjort klimatriskanalyser.
- Riskbedömningar har gjorts och åtgärdsplaner upprättats.
- Hållbarhetsambassadörer finns i regionen.

### Påverkan och partnerskap

- Lokalt engagemang kring beredskapsfrågor, t.ex. partnerskap med ICA.

### Kunskap, medvetenhet, riskuppfattning och motivation

- Påverkan av klimatförändringar är påtaglig även lokalt.
- Kunskap finns, men hittills har få åtgärder tagits.
- God grundläggande kunskap inom RKUF, klimatrelaterade kriser genomsyrar ungas vardag, men spetskompetens kan utvecklas.

## Utmaningar

### Frågor ställda

- Vilka är de största hindren för att arbeta med frågan lokalt?

- Hur förberedda är kretsarna på klimatrisker?
- Hur ser kunskapen och medvetenheten ut kring klimatrelaterade risker?

#### Minskad klimat- och miljöpåverkan

- Dyrt att göra rätt, t.ex. att välja eko och Fairtrade.
- Logistiken finns inte utarbetad för att hantera textilfrågan.
- Folk får inte slänga textilier utan måste åka långt för att hantera "korrekt" så privatpersoner slänger textilier genom donation till oss.
- Kommunen ser oss som ett företag vilket gör att vi behöver betala för avfall.
- Långt att åka med blå säckar.
- Giftiga kläder.

#### Påverkan och partnerskap

- Osäkerhet kring klimatförändringars påverkan på väderrelaterade kriser. Är det verkligen klimatförändringar? Vet vi det säkert och vågar kommunicera?
- Svårt att nå kommunen kring samverkan.
- Har inte kompetens för opinionsbildning.

#### Verksamhet

- Idag *väntar vi* på krisen (vi behöver jobba förebyggande!).

#### Kunskap, medvetenhet, riskuppfattning och motivation

- Svårt att se kopplingen mellan det lokala och globala konsekvenser, vilket gör det svårt att motivera krafttag.
- Brist på tid och engagemang.
- Bristande kunskap.
- Okunskap kring frågan och ens roll.
- Lågt intresse, låg kunskap. "Behövs det verkligen? Vi gör ju så lite..."
- "Inte min avdelning, det finns särskilda organisationer för detta."
- Kretsstyrelsen tar inte upp frågan.
- Homogen äldre målgrupp där frågan/området ev uppfattas mindre brådskande och relevant.
- Viljan saknas, t.ex. ovilja kring vegetariskt på stämmor.
- Viljan finns, men tiden saknas och det är svårt att veta vart en börjar.
- Lite kunskap.
- Många tänker "händer inte hos oss."
- Hopplöshet bland unga!
- Klimatkrisen är långsam, verkar inte lika akut.

#### Resurser

- Det finns tydligare klimatorganisationer, vilket gör det svårt att säkerställa att nya frivilliga kommer till oss.
- Hög belastning på kretsar, inte minst när BOCA rullas ut.

## Behov, lösningar och möjligheter

### Frågor ställda

- Hur kan kretsarna bidra till strategins genomförande?
- Hur kan regionråden stödja kretsarna i detta arbete?
- Skulle en/vår guide i minskad klimatpåverkan vara till hjälp?
- Behövs andra resurser, stöd, verktyg?

### Minskad klimat- och miljöpåverkan

- Göra en livscykelanalys för textilhanteringen.
- Se över textilhanteringsriktlinjerna.
- Betala oss för att ta emot textilavfall.
- Vegetarisk policy.
- Bättre efterlevnad av reseriktlinjer.
- En guide behövs.
- LED-belysning i secondhand.
- Se till att handlingar till möten som dessa även förbereds i en utskriftsvänlig version utan färg osv.

### Verksamhet

- Anpassning är en viktig roll för oss att ta. Vår niche.
- Gör klimatrisk(analys)er så lokala som möjligt. Regionala klimatriskanalyser blir lättare att koka ner för kretsar.
- Integrera klimatrisker i kretsens beredskapsplan.
- Visualisera framtidshot. Gör så konkreta, greppbara, relevanta som möjligt. Gör frågan så "nära" som möjligt.
- Guide till anpassning.
- Ta del av kommunernas risk- och sårbarhetsanalys.
- Vi behöver stärka vår förmåga att hantera långsamma kriser och klimatanpassa.
- Integrera i allt vi gör, inte skapa ny verksamhet.

### Påverkan och partnerskap

- Bra med nya, relevant data kring klimatrisker som vi kan använda i vår opinionsbildning. Kräver analys och kunskap.

- Vår röst är viktig.
- Opinionsbildning som ett verktyg att hantera utmaningar, t.ex. som Umeåkretsen gällande secondhand.
- Budskapsplattform, men ev också träning i opinionsbildning.
- Manus till insändare.
- Inspirationsmöten tillsammans med andra aktörer. Se dem inte som konkurrenter, utan samverka för större påverkan.
- Ökad samverkan med t.ex. miljöorganisationer, friluftsförbundet, Länsstyrelsen.
- Filma/dokumentera goda exempel och kommunicera externt. Kan ge ringar på vattnet för medlemsvärvning och varumärke.
- Berätta hur alla påverkas, inte bara de mest utsatta. Gör det relevant för alla.
- Ta fram lista med potentiella aktörer att samverka med.
- Annonsera att vi inte tar emot vissa saker, vi tjänar inte pengar men också sätt att vara en röst.

#### Kunskap, medvetenhet, riskuppfattning, motivation och erfarenhetsutbyte

- Tydliga behov av utbildning, kretsguide för minskad klimatpåverkan, klimatriskanalys.
- Tydliggör (etablerad eller statistiskt sannolik) koppling till klimatförändringars roll i väder- och klimatrelaterade kriser.
- Få ökad kunskap om klimatrelaterade frågor kopplade till krets.
- Kunskap, engagemang, stöttning, införlivande i rödakorsidentitet.
- Enkla exempel behövs.
- Lyfta goda exempel.
- Goda exempel för att visa på hur andra har gjort.
- Öppna upp hållbarhetsutbildningen del 2 till allmänheten för att inte bara utbilda krets, men erbjuda en bredare kunskapshöjning i samhället. Kan även leda till rekrytering av nya frivilliga eller medlemmar.
- Regionala möten.
- Certifiering för att premiera arbete med frågan.

#### Resurser

- Ta hjälp av unga.
- Synka oss med BOCA för att minska belastning på krets och överlappning.
- Hållbarhetsambassadörer "annonseras" på Rednet.
- Rekrytera klimatspecifika frivilligroller som t.ex. klimatkommunikatör.
- Behöver någon som kommer och entusiasmerar då kretsarna har fullt upp som det är.

- Använda sig av existerande resurser som hållbarhetsambassadörer och tjänstepersoner för entusiasmering och kunskapshöjning.